

КИЇВ, 2025

**ПЕРЕСЛІДУВАННЯ
ТРАНСКОРДОННОЇ ТОРГІВЛІ
КОНТРАФАКТНИМИ ТОВАРАМИ
В ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄС**

ПРАВОВІ РАМКИ ТА
УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

**Олександра
Булана**

**Марія
Голубицька**

Імпорт контрафактної продукції залишається серйозним викликом для країн ЄС. Підробки шкодять економіці, підривають довіру до брендів і можуть становити загрозу для здоров'я та безпеки споживачів. Ефективна боротьба з цим явищем потребує не лише митного контролю, але й чіткої та збалансованої системи застосування стягнень, яка би стримувала правопорушників і водночас забезпечувала справедливість для всіх сторін.

Загальноєвропейський Регламент (ЄС) № 608/2013 уніфікує порядок митного контролю виявленні ознак підробки. Але питання, пов'язані із організацією розслідувань та застосуванням стягнень за правопорушення, залишаються у компетенції національних правових систем.

Пошук оптимальної моделі відповідальності є особливо актуальним, адже він має враховувати баланс між превентивним ефектом, ресурсами правоохоронних органів та спроможністю правовласників захищати свої інтереси.

Метою цієї роботи є огляд положень національного законодавства окремих країн-членів ЄС в частині того, коли незаконне ввезення контрафактних товарів кваліфікується як кримінальне чи адміністративне правопорушення, та які органи відповідальні за його документування і розслідування. У ній проаналізовано відмінності між кримінальною й адміністративною відповідальністю (та розмежування цих видів відповідальності там, де це застосовно), окреслено повноваження правоохоронних органів. Особлива увага приділятиметься відмінностям у підходах держав-членів ЄС та урокам, які вони можуть дати Україні.

У дослідженні проаналізовано законодавство і досвід окремих країн ЄС, зокрема Нідерландів, Німеччини, Франції, Бельгії, Іспанії, Італії, Угорщини, Румунії, Словаччини та Польщі.

Регламент (ЄС) № 608/2013

Основним документом, який регулює поведження митних органів ЄС з контрафактною продукцією в рамках митного контролю, є Регламент (ЄС) № 608/2013. Згідно з цим Регламентом митні органи мають право призупинити випуск товару у вільний обіг або тимчасово його затримати, якщо є підозри, що ці товари ввозяться з порушенням прав інтелектуальної власності.

Про факт затримання митниця невідкладно інформує правовласника та декларанта чи власника товару. Правовласнику надається можливість перевірити товари і підтвердити, що вони дійсно є контрафактними. Паралельно власник чи декларант отримує право висловити свою позицію та оскаржити підозри.

Регламент передбачає спрощену процедуру знищення підроблених товарів: якщо протягом встановленого строку правовласник підтверджує порушення, а декларант або власник товарів погоджується із знищенням (або не висловлює заперечень), митниця може організувати їх знищення без судового рішення. У разі ж наявності спору правовласник зобов'язаний розпочати судові провадження для підтвердження порушення.

Однак Регламент № 608/2013 не регулює питання притягнення до відповідальності за кримінальні чи адміністративні правопорушення, пов'язані з імпортом контрафактної продукції. Ці питання регулюються на рівні національного законодавства країн-членів ЄС, виходячи з особливостей правової системи (у т.ч. кримінального законодавства та законодавства про адмінправопорушення) конкретної країни.

Кримінальна відповідальність

На міжнародному рівні обов'язковість наявності кримінального покарання за підробки окреслена в [Угоді TRIPS](#) (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, 1994) СОТ. У ній передбачено, що країни-учасники Угоди мають забезпечити кримінальне покарання щонайменше у випадках умисного підроблення торговельних марок або піратства авторських прав у комерційних масштабах (стаття 61). Також покарання може включати в себе ув'язнення та/або грошові штрафи, достатні для забезпечення стримувального ефекту.

Так як країни-члені ЄС є учасниками Угоди TRIPS, то їх законодавство відповідає окресленим в Угоді вимогам. Тобто, в усіх проаналізованих випадках, умисне ввезення контрафакту може потягти кримінальну відповідальність. Таке діяння розглядається як кримінальне правопорушення, що підриває захист прав інтелектуальної власності та економічну безпеку. Нормативна база варіюється: у Нідерландах та Угорщині відповідні положення закріплені у Кримінальних кодексах, тоді як у Німеччині та Румунії – у спеціалізованому законодавстві про охорону інтелектуальної власності.

Формулювання правопорушень також відрізняються. Наприклад, у Нідерландах імпорту та транзит контрафактної продукції згадано прямо:

«[Той, хто умисно:](#)

а) підроблені, фальсифіковані або незаконно виготовлені торговельні марки ... імпортує, транзитом перевозить або експортує...».

Тоді як в Угорщині імпорту не згадується, а схований у конструкції «використовує чи розпоряджається»:

«[Будь-яка особа, яка:](#)

б) набуває, використовує чи розпоряджається виробом, індивідуальний ідентифікаційний знак якого є підробленим або фальсифікованим».

Типові санкції передбачають позбавлення волі строком до трьох років або значні штрафи. В Нідерландах – 103 тис. євро, в Бельгії – до 100 тис. євро, в Франції – до 300 тис. євро.

Адміністративна відповідальність

У більшості проаналізованих країн ЄС адміністративна відповідальність (як окремих вид відповідальності) за імпорт контрафактної продукції не передбачена.

Однак тут є виключення. Наприклад, в Італії Кодекс промислової власності ([Codice della Proprietà Industriale](#)) передбачає адміністративну відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності при імпорті товарів. Відповідна стаття кодексу сформульована наступним чином: «Якщо не застосовуються статті 473, 474 і 517 Кримінального кодексу, будь-хто, хто виготовляє, продає, виставляє, використовує у промислових масштабах або ввозить в країну предмети з порушенням чинного права промислової власності, які охороняються відповідно до норм цього кодексу, карається за скаргою потерпілої сторони штрафом до 1 032,91 євро».

Також у Румунії стаття 17 Закону №344 від 29.11.2005 передбачає, що «Наступні дії становлять адміністративні правопорушення: а) дія декларанта / отримувача / власника товарів, яка полягає у ввезенні або вивезенні з території Румунії товарів, що встановлено як таких, що порушують право інтелектуальної власності...» За такі дії передбачено [штраф](#) від 6 000 до 20 000 леїв.

Стаття 280 Митного кодексу Румунії передбачає, що митні правопорушення здійснення в місцях, де операції здійснюються під митним наглядом, санкціонуються і розслідуються митним органом.

Ще одна країна, яка має адміністративну відповідальність за імпорт контрафактної продукції, - це Словаччина. Вона передбачена статтею 12 Закону про заходи проти порушення прав ІВ під час імпорту, експорту та реекспорту товарів (200/2004). Зокрема стаття цього Закону зазначає: «Адміністративне правопорушення або інший адміністративний делікт вчиняє особа, яка:

а) подає митну декларацію на випуск у вільний обіг, експорт або під один із митних режимів із умовним звільненням від сплати ввізного мита товарів, що порушують право інтелектуальної власності, або подає заяву на реекспорт чи розміщення у вільній зоні чи вільному складі;

б) шляхом порушення митних правил досягає випуску у вільний обіг, експорту або поміщення під один із митних режимів із умовним звільненням від сплати ввізного мита товарів, що порушують право інтелектуальної власності, або подає заяву на реекспорт чи розміщення у вільній зоні чи вільному складі;

в) імпортує або експортує товари, що [порушують](#) право інтелектуальної власності...»

Стаття 13 цього ж закону передбачає, що адміністративні правопорушення, пов'язані з імпортом контрафактної продукції, розслідуються [митним органом](#).

Також у Литві стаття 125 Кодексу про адміністративні правопорушення передбачає адміністративне покарання за імпорту продукції з порушенням прав інтелектуальної власності. Вона сформульована наступним чином: “Незаконне маркування товарів чужим торговельним знаком або подання на реалізацію, придбання, зберігання чи перевезення з комерційною метою товарів, незаконно позначених чужим торговельним знаком, а також незаконне використання чужого знака послуг – тягне за собою [штраф](#) від 300 до 3000 євро.” Повторне правопорушення тягнуть за собою штраф від 700 до 3500 євро. Також ця стаття передбачає конфіскацію. Стаття 589 цього кодексу передбачає, що розслідування за статтею 125 при імпорті проводиться митницею.

Розмежування між адміністративною та кримінальною відповідальністю в Литві відбувається за вартістю товарів. Так, кримінальна відповідальність настає за великої кількості товарів. Згідно статті 190 КПК Литви велика вартість – це вартість, що [становить](#) від 400 до 900 базових розмірів [штрафів](#) (20 000 – 45 000 тис. євро).

У Латвії адміністративна відповідальність за імпорту контрафактної продукції передбачена статтею 201(10) Кодексу про адміністративні правопорушення, де вказано, що: “У разі застосування митного режиму до товарів, що порушують права інтелектуальної власності або є піратськими, або тимчасового зберігання цих товарів накладається штраф на фізичних осіб у розмірі від 50 до 250 латів, а на юридичних осіб – від 500 до 5000 латів з конфіскацією товарів.” Адміністративні санкції [накладає](#) Державна служба доходів, у складі якої працює митниця.

У якості загального коментаря адміністративна відповідальність за правопорушення, пов’язані з імпортом інтелектуальної власності (навіть за відсутності у законодавстві окремого складу правопорушення конкретно за імпорту контрафакту), може наступати ще й тоді, коли об’єктивна сторона протиправного діяння включає в себе й інші аспекти: наприклад, надання неправдивих відомостей митному органу. В такому випадку зазвичай будуть застосовуватися статті митного законодавства, які передбачають адміністративну відповідальність саме за надання неправдивих відомостей.

Розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності у сфері митних правопорушень часто є складним. У Нідерландах, Німеччині та ряді інших країн головним критерієм є наявність умислу:

- ◇ умисне правопорушення здебільшого кваліфікується як кримінальне;
- ◇ вчинене з необережності – як адміністративне.

Порушення, пов’язані з інтелектуальною власністю та здійснені з комерційною метою, караються суворіше. Наприклад, у Нідерландах за імпорту контрафактних товарів передбачене покарання до 1 року позбавлення волі, а якщо діяння вчинене з комерційною метою – до 4 років.

Випадки ввезення товарів для особистого користування зазвичай не визнаються кримінальним злочином. Проте митниця може зупинити такий імпорту і навіть знищити товари. У цьому разі правовласник отримує повідомлення, а питання компенсації збитків вирішується у цивільно-правовому порядку (не у якості від санкції за порушення).

Орган, відповідальний за розслідування незаконного переміщення контрафактної продукції

У різних країнах цим займаються різні органи — єдиного підходу немає, адже все залежить від особливостей правоохоронної системи.

Митниця завжди фактично виявляє і фіксує первинні ознаки порушення. Якщо під час митного оформлення виникає підозра, що партія товарів є контрафактною або містить ознаки порушення прав інтелектуальної власності, митні органи:

- ◇ реєструють таке правопорушення;
- ◇ повідомляють про нього правовласника.

Подальший розвиток подій залежить від дій і рішень правовласника.

Якщо ж є ознаки кримінального правопорушення, митниця інформує орган, уповноважений на проведення кримінального розслідування. Кримінальне провадження може бути відкрито також за зверненням правовласника.

Розслідування здійснюють:

- ◇ спеціальні підрозділи митних органів (наприклад, Кримінальна митна поліція Німеччини — Zollkriminalamt, митниця в Литві та Латвії);
- ◇ поліція (Румунія, Угорщина);
- ◇ спеціалізовані правоохоронні органи (наприклад, FIOD у Нідерландах — слідча служба при Міністерстві фінансів, відповідальна за розслідування тяжких економічних злочинів).

◇ Таблиця 1

Органи, що розслідують кримінальні справи, пов'язані з імпортом контрафактної продукції

Країни	Орган, що виявляє правопорушення	Орган досудового розслідування
Нідерланди	Митниця	FIOD (спеціальна слідча служба при Міністерстві фінансів, яка відповідальна за розслідування тяжких економічних злочинів)
Румунія	Митниця	Поліція
Бельгія	Митниця	Кримінальні розслідування щодо імпорту контрафактної продукції проводить поліція, незначні порушення розслідує - Економічна інспекція Бельгії. Нагляд за кримінальними розслідуваннями здійснює Прокуратура (Parquet)
Німеччина	Митниця (Zoll)	Митної кримінальна служба (Zollkriminalamt) під наглядом Прокуратури
Франція	Митниця	Поліція або жандармерія під керівництвом прокуратури (Parquet)
Іспанія	Митні органи (Agencia Tributaria)	Національна поліція (Policía Nacional) або Громадянська гвардія (Guardia Civil) під керівництвом прокуратури
Італія	Митні органи (Agenzia delle Dogane e dei Monopoli)	Guardia di Finanza (Фінансова гвардія) та інші підрозділи Polizia Giudiziaria, які діють під процесуальним керівництвом Procura della Repubblica (прокуратури)
Польща	Служба митно-податкова	Поліція
Угорщина	Національна податкова та митна адміністрація	Поліція
Словаччина	Митниця	Поліція під процесуальним наглядом прокуратури
Литва	Митниця	Митниця ¹
Латвія	Податкова та митна поліція Державної служби доходів	Податкова та митна поліція Державної служби доходів ²

1) Згідно [статті 165 КПК Литви](#), кримінальні правопорушення розслідуються установами, які їх виявили під час виконання безпосередніх функцій

2) Згідно [статті 387 КПК Латвії](#) Податкова та митна поліція Державної служби доходів розслідує кримінальні злочини у сфері державних доходів та митних справ

Практика покарань за імпорт контрафактної продукції

Нідерланди

У Нідерландах звернення про порушення кримінального законодавства зазвичай ініціює правовласник, але це може зробити й орган, який виявив правопорушення

Ввезення невеликої кількості товарів для особистого використання зазвичай [не вважається](#) правопорушенням.

Поряд із кримінальною відповідальністю основним інструментом для правовласників є цивільно-правові провадження, оскільки ресурси державних органів для переслідування таких злочинів обмежені. Саме через [цивільні позови](#) у більшості випадків правовласники захищають свої права.

У резонансних справах, особливо пов'язаних із ризиками для здоров'я та безпеки споживачів, державні органи проявляють більшу активність. Однією з [переваг](#) кримінального провадження для правовласника є те, що витрати покриває держава, а також вона має ширший інструментарій для збору доказів, ніж приватна сторона в цивільному процесі.

Німеччина

Покарання згідно з статтею 143 Закону про торговельні марки передбачає позбавлення волі на строк до трьох років або штраф; за комерційну діяльність – до п'яти років або штраф. Порушення прав на торговельну марку карається лише якщо воно вчинено в рамках торговельного обігу. Однак у більшості комерційних справ кримінальна відповідальність згідно із Законом про

авторське право та Законом про торговельні марки є вторинною порівняно зі злочинами шахрайства. Часто пропонуючи підробки як «оригінальні товари», створюється обман з метою отримання фінансової вигоди. Покарання за шахрайство передбачає позбавлення волі на строк до п'яти років або штраф; за комерційне шахрайство – позбавлення волі на строк від шести місяців до десяти років. Діяння вважається [шахрайством](#) якщо:

- ◇ Імпорт здійснюється **умисно**.
- ◇ Дії мають **комерційну мету**.
- ◇ Використовуються **професійні канали збуту** (наприклад, інтернет-платформи).
- ◇ Є **умисел** на обхід митних процедур.

Приклад

кілька років тому суд у Німеччині розглядав справу щодо продажу контрафактного одягу, виготовленого в Туреччині з ярликами брендів, зокрема HUGO BOSS. Через свою компанію в Берліні обвинувачений продавав одяг комерційним клієнтам через інтернет-платформи. Частина товарів доставлялася транзитом через Польщу та Велику Британію, а одна партія – напряму до аеропорту Берлін-Тегель, де її вилучила митниця. [Виявилось](#), що етикетки HUGO BOSS були заклеєні логотипом MIO CALVINO. Отже, порушення полягало не лише у ввезенні контрафактної продукції, а й у шахрайському продажі під виглядом брендівих товарів.

Кримінальне переслідування в Німеччині застосовується не лише щодо великих партій чи небезпечної продукції. Наприклад, митниця Дармштадта регулярно перевіряє Франкфуртський ярмарок Ambiente. У лютому 2025 року там було відкрито 31 кримінальне провадження, вилучено 940 партій товарів та [стягнуто заставу](#) на суму 32 000 євро. Такі рейди митників на ярмарках у Німеччині відбуваються [регулярно](#).

За [даними](#) німецької митниці, серед дрібних партій контрафактних товарів найбільшу частку становили:

- ◇ особисті аксесуари (годинники, сумки, сонцезахисні окуляри) – 46,69%;
- ◇ одяг та аксесуари – 28,76%;
- ◇ взуття та його частини – 11,89%.

Основні країни походження: Китай (85,48%), Велика Британія (3,99%) та Туреччина (3,01%).

Угорщина

Виявлення контрафактної продукції митниками не під час митного оформлення також було здійснено і в Угорщині. Так, у 2024 році Національної податкової та митної адміністрації Угорщини разом з Європейського управління з боротьби з шахрайством (OLAF) викрили в Будапешті об'єкт, де було [виявлено](#) підроблені освіжувачі повітря з Туреччини. Під час огляду приміщень у Будапешті було знайдено близько 140 000 одиниць підроблених освіжувачів повітря орієнтовною вартістю близько 300 000 євро. NTCA розпочала кримінальне провадження проти невстановленої особи за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, пов'язаного з порушенням прав інтелектуальної власності.

Латвія

У Латвії адміністративне покарання за імпорт контрафактної продукції фактично є основним видом покарання, оскільки застосування кримінальної відповідальності має певні [труднощі](#). Через специфіку формулювань статті 206 Кримінального кодексу довести, що правопорушник вчинив саме злочин, досить складно. Закон визнає незаконне використання торговельної марки злочином лише у разі, якщо це було здійснено у значних масштабах або завдало істотної шкоди – обидві ці обставини непросто довести. Недостатньо самого факту володіння контрафактними товарами: обвинувачення має довести, що такі товари були фактично реалізовані. Придбання, виробництво чи зберігання контрафактної продукції саме по собі не вважається злочином, адже до моменту передачі таких товарів іншій особі всі дії порушника кваліфікуються лише як [замах](#).

Уроки для України

◇ У законодавстві обов'язково повинне бути закладене кримінальне покарання саме за імпорт контрафактної продукції. Для зменшення суперечностей краще коли стаття кримінального кодексу сформульована таким чином, щоб імпорт або транзит (та інші дії з товарами під митним контролем, включаючи зберігання на складі) контрафактних товарів прямо називалися серед можливих видів порушень. Типова санкція – ув'язнення до 3 років або великий штраф. Для злочинів з комерційною метою санкція більша.

◇ Не обов'язково передбачати у законодавстві окрему адміністративну санкцію за імпорт контрафактної продукції. Незначні правопорушення зазвичай вчиняються без умислу і у випадку імпорту контрафактної продукції – це зазвичай імпорт для власного використання контрафактних товарів. Так як основна шкода від такого імпорту завдається правовласнику, то цивільно-правова відповідальність врегулює це питання на достатньому рівні.

◇ Адміністративна відповідальність також може застосовуватися і наявність/ відсутність адміністративного покарання за імпорт контрафактної країни залишається на вибір конкретної країни. Зокрема, адміністративна відповідальність застосовується в Румунії, Словаччині, Латвії та Литві. Однак, досвід Латвії свідчить, що часто адміністративне покарання застосовується там, де не можуть ефективно застосувати кримінальне покарання.

◇ У багатьох країнах ЄС основний тягар захисту прав лягає на цивільні позови, тоді як кримінальне переслідування застосовується в резонансних чи небезпечних випадках. Україні варто врахувати цей баланс, щоб не перевантажувати правоохоронну систему дрібними справами.

◇ Європейські митники не обмежуються кордоном – вони перевіряють ярмарки, ринки й склади. В Україні варто розглянути можливість наділення митних органів додатковими повноваженнями і відповідним збільшенням їх спроможності для виявлення і припинення митних правопорушень (у т.ч. таких що пов'язані з контрафактом).

◆ Таблиця 2

Кримінальна відповідальність за імпорт контрафактної продукції

Країни	Нормативний акт (Кримінальний кодекс/ інше законодавство)	Номер статті	Диспозиція порушення (склад злочину, об'єктивна сторона)	Санкція
Нідерланди	Кримінальний кодекс	Стаття 337	Той, хто умисно: а) підроблені, фальсифіковані або незаконно виготовлені торговельні марки; б) товари, які самі або їхня упаковка неправомірно позначені торговельною назвою іншої особи або маркою, на яку інша особа має право; в) товари, які для позначення походження неправомірно марковані назвою певного місця з додаванням вигаданої торговельної назви; г) товари, на яких або на упаковці яких торговельна назва іншої особи чи марка, на яку інша особа має право, відтворені навіть із незначними відмінностями; е) товари або їхні частини, що неправомірно мають такий самий вигляд, як малюнок чи модель, на які інша особа має право, або від яких вони відрізняються лише незначними деталями, імпортує, перевозить транзитом або експортує, продає, пропонує до продажу, постачає, розповсюджує чи зберігає на складі, карається позбавленням волі на строк до одного року або штрафом п'ятої категорії. Не підлягає покаранню той, хто зберігає деякі товари, їхні частини або марки виключно для власного використання	Базове покарання (ч. 1 ст. 337 Sr): <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі до 1 року або штраф п'ятої категорії (станом на 2025 рік – до €103 000). Якщо правопорушення здійснюється у рамках професійної діяльності або бізнесу (ч. 3 ст. 337 Sr): <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі до 4 років або штраф п'ятої категорії. Якщо внаслідок дій виникає загроза для людей чи майна (ч. 4 ст. 337 Sr): <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі до 4 років або штраф п'ятої категорії.
Румунія	Закон № 84 від 15 квітня 1998 року про торговельні марки та географічні зазначення	Стаття 102	Наступні діяння є злочином і караються позбавленням волі на строк від 3 місяців до 2 років або штрафом: а) підробка торгової марки; б) введення в обіг продукту, що носить торгову марку, ідентичну або подібну до торгової марки, зареєстрованої для ідентичного або подібного продукту; в) введення в обіг продуктів, що мають географічні зазначення, що вказують на те, що відповідний продукт походить з географічного регіону, який не є дійсним для його походження. Під введенням в обіг розуміється пропонування товарів або їх маркетинг чи володіння з цією метою, або, залежно від обставин, пропонування чи надання послуг під цим знаком, а також імпорт, експорт або транзит товарів під цим знаком	Позбавленням волі на строк від 3 місяців до 2 років або штрафом

<p>Бельгія</p>	<p>Кодекс економічного права (Code de droit économique, Livre XI – Propriété intellectuelle et droits d'auteur)</p>	<p>Кодекс економічного права: XI.293, 294, 295</p>	<p>Той, хто умисно:</p> <p>a) відтворює, імітує або неправомірно використовує торговельну марку, що належить іншій особі, а також продає, імпортує або зберігає товари, що мають таке позначення;</p> <p>b) відтворює, імітує або неправомірно використовує зареєстрований малюнок або модель, що належить іншій особі, а також продає, імпортує або зберігає товари, що мають такий самий вигляд або відрізняються лише незначними деталями;</p> <p>c) відтворює, адаптує або неправомірно розповсюджує твір, захищений авторським правом, без дозволу правовласника;</p> <p>d) імпортує, експортує, пропонує до продажу, продає, надає в оренду, розповсюджує або зберігає на складі такі товари, карається позбавленням волі та/або штрафом, розмір якого залежить від обставин злочину.</p> <p>Не підлягає кримінальному покаранню той, хто ввозить або зберігає невелику кількість таких товарів виключно для власного використання, оскільки кримінальна відповідальність настає за комерційну діяльність.</p>	<p>Базове покарання (наприклад, ч. 1 ст. XI.295 Кодексу економічного права):</p> <ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк від 3 місяців до 3 років, або штраф від €50 до €100 000. <p>Якщо правопорушення здійснюється в рамках організованої злочинної групи (наприклад, ст. 324bis Кримінального кодексу) позбавлення волі на строк до 5 років, або штраф від €200 до €200 000.</p> <p>Якщо внаслідок дій виникає загроза для життя, здоров'я чи безпеки людей (наприклад, контрафактні ліки, іграшки).</p> <p>Покарання можуть бути значно суворішими, поєднуючи санкції за контрафакт з більш суворими покараннями за злочини проти громадського здоров'я, що передбачають позбавлення волі на строк до 15 років та значні штрафи.</p>
<p>Німеччина</p>	<p>Закон про охорону торговельних марок та інших позначень (Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen)</p>	<p>Стаття 143</p>	<p>Той, хто у комерційному обізі незаконно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пропонує, вводить в обіг, зберігає, імпортує або експортує оформлення, упаковку чи засіб маркування 	<ul style="list-style-type: none"> • Карається позбавленням волі на строк до трьох років або штрафом. Предмети, до яких відноситься правопорушення, можуть бути конфісковані. <p>Застосовується стаття 74a Кримінального кодексу.</p>

Франція	Code de la propriété intellectuelle (Кодекс інтелектуальної власності Франції)	Code de la propriété intellectuelle (Кодекс інтелектуальної власності) L.716-9, L.716-10;	Той, хто умисно: а) імпортує, експортує, реекспортує або транзитом перевозить товари, позначені підробленою торговельною маркою; б) промислово виробляє такі товари; в) пропонує до продажу або продає товари з підробленими марками; г) зберігає або володіє такими товарами без законних підстав; е) відтворює, імітує, незаконно використовує, наносить чи змінює торговельну марку, колективну марку або марку гарантії з порушенням прав власника; ф) умисно постачає продукт або надає послугу під зареєстрованою маркою, відмінну від замовленої; г) відтворює чи поширює авторські твори, програмне забезпечення, кіно- чи аудіовізуальні твори з порушенням авторського права; • карається позбавленням волі на строк до трьох років та штрафом у розмірі 300 000 євро. Якщо діяння вчинено організованою групою, через мережу комунікацій, відкрите для публіки, або воно стосується товарів, небезпечних для здоров'я та безпеки людини чи тварини, покарання підвищується до семи років позбавлення волі та штрафу у 750 000 євро.	Базове покарання (ст. L.716-10 CPI): • позбавлення волі до 3 років або штраф до €300 000. Якщо злочин вчинено організованою групою, через онлайн-мережу або щодо небезпечних для здоров'я/безпеки товарів: • позбавлення волі до 7 років або штраф до €750 000.
Іспанія	Закон про торговельні марки (Ley de Marcas, 17/2001) та Кримінальний кодекс (Organic Law 10/1995) Регламент (ЄС) № 608/2013	Кримінальний кодекс (Organic Law 10/1995): статті 274, 275, 276	Той, хто умисно та з комерційною чи промисловою метою: а) виготовляє, виробляє або імпортує товари, що містять ідентичний чи схожий знак без згоди правовласника; б) пропонує, розповсюджує, продає оптом або зберігає товари з контрафактним знаком; в) продає у роздріб або надає послуги з використанням контрафактного знака; г) відтворює чи імітує зареєстрований знак для подальшого використання; е) незаконно використовує у комерційному обігу захищену назву походження чи географічне зазначення; ф) виробляє, розмножує, імпортує чи продає матеріал захищеної рослинної селекції без дозволу	Базове покарання (ч. 1 ст. 274 CP): позбавлення волі від 1 до 4 років та штраф від 12 до 24 місяців. Обтяжуючі обставини (ст. 276 КК Іспанії) - значна економічна шкода, організованість, використання неповнолітніх): • позбавлення волі від 2 до 6 років, штраф від 18 до 36 місяців та заборона займатися професійною діяльністю від 2 до 5 років.

Італія	Кодекс промислової власності (Codice della Proprietà Industriale) та Кримінальний кодекс (Codice Penale).	Кримінальний кодекс (Codice Penale)- статті 473, 474, 517	Той, хто умисно: а) підробляє, змінює або використовує торговельні марки, патенти, промислові зразки чи моделі (національні або іноземні); б) ввозить, зберігає, пропонує до продажу чи продає товари з підробленими або зміненими торговельними знаками (art. 474 c.p.); с) виготовляє, продає або використовує у промисловій діяльності товари, що порушують чинні права промислової власності (art. 127 Codice della proprietà industriale); д) вводить в обіг товари з неправдивими назвами, марками чи позначеннями, здатними ввести покупця в оману щодо походження, джерела або якості продукції (art. 517 c.p.).	Базове покарання (art. 473 Codice penale): • позбавлення волі до 3 років або штраф (розмір визначається судом). Ввезення і торгівля товарами з підробленими знаками (art. 474 Codice penale): • позбавлення волі до 2 років або штраф. Продаж продукції з неправдивими позначеннями (art. 517 Codice penale): • позбавлення волі до 1 року або штраф.
Польща	Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (zmieniona przez do ustawy z dnia 9 marca 2023)	Стаття 305-310	Той, хто з метою введення товарів в обіг маркує товари підробленою торговою маркою, включаючи підроблену торговою марку Європейського Союзу, зареєстровану торговою марку або торговою марку Європейського Союзу, яку він не має права використовувати, або торгує товарами, що мають такі марки.	1. Підлягає штрафу, обмеженню волі або позбавленню волі на строк до 2 років. 2. У випадках меншої тяжкості винний у вчиненні правопорушення, підлягає штрафу. 3. Якщо винний використовує правопорушення як постійне джерело доходу або вчиняє це правопорушення стосовно товарів значної вартості, він підлягає позбавленню волі на строк від 6 місяців до 5 років.
Угорщина	Кримінальний кодекс Act C of 2012	Стаття 347	Будь-яка особа, яка: а) вилучає або підробляє індивідуальний ідентифікаційний знак; б) набуває, використовує чи розпоряджається виробом, індивідуальний ідентифікаційний знак якого є підробленим або фальсифікованим, або був вилучений; • вважається винною у вчиненні тяжкого злочину	• Карається позбавленням волі на строк не більше трьох років. • Покарання становить від одного до п'яти років позбавлення волі, якщо кримінальне правопорушення, описане в частині (1), вчинене у комерційних масштабах або у злочинній змові зі спільниками.
Словаччина	Кримінальний кодекс	Стаття 281-283	Той, хто вводить в обіг товари чи послуги, що були незаконно позначені ідентичним або схожим до ступеня змішування з торговою маркою, право використання якої належить іншій особі	Карається позбавленням волі на строк до трьох років. Від 1 до 5 років, якщо це спричинило серйозну шкоду

Литва	Кримінальний кодекс	Стаття 204	Той, хто без дозволу позначив чужим товарним знаком велику кількість товарів або товари великої вартості, набув, перевозив, зберігав такі товари з комерційною метою, пропонував їх для продажу чи скористався чужим знаком послуг і внаслідок цього завдав значної шкоди	Позбавлення волі на строк до двох років
Латвія	Кримінальний кодекс	Стаття 206	Особа, яка вчиняє незаконне використання торговельної марки, інших розпізнавальних позначень для товарів чи послуг або несанкціоноване використання промислового зразка, підробляє знак чи свідомо використовує або розповсюджує підроблений знак, якщо це було вчинено у значних масштабах або завдало істотної шкоди державі чи інтересам особи, захищеним законом	Позбавлення волі на строк до двох років або тимчасове позбавлення волі, або громадські роботи, або штраф

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
ПОЛІТИКИ

Український центр європейської політики (УЦЄП) – це незалежний аналітичний центр аналізу та вироблення політики, який був заснований у 2015 році.

Наша місія – сприяти проведенню реформ в Україні задля сталого економічного зростання та побудови відкритого суспільства в партнерстві з інституціями на всіх рівнях.

Пріоритетні напрями діяльності:

- підготовка та розповсюдження експертно-аналітичних матеріалів для сприяння євроінтеграційним реформам в Україні;
- популяризація європейських цінностей в українському суспільстві;
- інформування суспільства про можливості і переваги тісної співпраці з ЄС;
- сприяння посиленій економічній, політичній та торгівельній співпраці України з Європейським Союзом;
- інформування міжнародної спільноти про виклики і досягнення в здійсненні Україною реформ, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Авторки

Олександра Булана

Аналітикиня Українського центру європейської політики, кандидатка економічних наук

Марія Голубицька

Молодша аналітикиня Українського центру європейської політики

Рецензування

Ірина Пташник

Експертка з права ЄС,
кандидатка юридичних наук

Це дослідження підготовлено Українським центром європейської політики за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні (Київ). Інформація та погляди, викладені в цьому дослідженні, належать авторам і не обов'язково відображають точку зору Фонду Конрада Аденауера. За всі інші помилки, що містяться в цьому дослідженні, відповідальність несуть виключно автори. Крім того, це дослідження не відображає позицію їхніх установ.

Усі частини цієї публікації захищені авторським правом.